

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز
معاونت آموزشی(مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی)
دانشکده پرستاری و مامایی
دفتر توسعه آموزش علوم پزشکی دانشکده پرستاری

تعداد و نوع واحد: ۱،۵ واحد (۱ واحد نظری، ۰،۵ عملی)
رشته تحصیلی: پرستاری
محل برگزاری: دانشکده پرستاری و مامایی تبریز

نام درس: پرستاری اورژانس در بحران ها و حوادث غیر مترقبه
پیشنیاز: اصول اپیدمیولوژی، پرستاری در اختلالات سلامت مادر و نوزاد، پرستاری بزرگسالان / سالمندان۱، پرستاری بیماریهای کودکان
مقطع تحصیلی دانشجویان: کارشناسی
نام مدرس: آقای دکترعباس داداش زاده
کد درس: ۱۱۱۰۹۳۳۰
مدت زمان ارائه درس: نظری ۱۷ ساعت و عملی ۱۷ ساعت برای هر گروه

هدف کلی درس: افزایش آگاهی و ایجاد توانایی در دانشجو به منظور ارائه اقدام های فوری پرستاری جهت حفظ جان مصدومین، برقراری ارتباط مناسب با خانواده، پیشگیری از عوارض در حوادث، سوانح، بلایا و بحران ها تا رسیدن کمک های پزشکی، آماده سازی دانشجو جهت انجام مراقبت های مبتنی بر تشخیص های پرستاری در بخش های اورژانس بیمارستانها، پیش بیمارستانها و جامعه

ردیف	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجوی	نحوه ارزشیابی	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
۱	ساختار اورژانس بیمارستانی و پیش بیمارستانی، رعایت ملاحظات اخلاقی و قانونی	✓ دانشجو در پایان کلاس قادر خواهد بود. ۱. ساختار بخش اورژانس و اورژانس پیش بیمارستانی را توضیح دهد. ۲. خصوصیات فیزیکی بخش اورژانس را بشناسد. ۳. ویژگی های پرستار اورژانس و قابلیت حرفه ای پرستاران در برخورد با بحرانها را توضیح دهد. ۴. اهمیت اخلاق پزشکی را بداند. ۵. ملاحظات اخلاقی در رسیدگی به بیماران در شرایط فوریت ها و بلایا را بیان نماید.	شناختی عاطفی	*سخنرانی *پرسش و پاسخ	*اسلایدهای پاورپوینت ماژیک و وایت برد	۹۰	مطالعه بیشتر در تدریس موضوع آزمون پایان ترم و انجام تکالیف کلاسی	پرسش و پاسخ در حین تدریس آزمون پایان ترم و انجام تکالیف کلاسی	۲	۲

تعداد سئو	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه ارزشیابی	بودجه بندی سئوالات	
									تعداد سوال	نمره
		۶. مسائل حقوقی قانونی در رسیدگی به بیماران را شرح دهد.								
۲	اصول پرستاری در فوریت ها و بلایا ، فرآیند پرستاری در فوریت ها، تدابیر و مداخلات پرستاری در جامعه و قبل از بیمارستان	۱. اصول مراقبت های پرستاری در فوریت ها و بلایا را توضیح دهد. ۲. کاربرد فرآیند پرستاری در فوریت ها را بیان نماید. ۳. اهمیت مراقبتهای پرستاری در بخش اورژانس را توضیح دهد. ۴. اصول مراقبتهای قبل از بیمارستان را شرح دهد. ۵. روشهای مداخله و برقراری تعامل با بیمار و خانواده او را توضیح دهد . ۶. اصول ایمنی در شرایط بحران و حوادث را بداند.	شناختی عاطفی روان حرکتی	*سخنرانی *پرسش و پاسخ	*اسلایدهای پاورپوینت ماژیک و وایت برد تصاویر	۹۰	مطالعه بیشتر در موضوع کلاسی	پرسش و پاسخ در حین تدریس آزمون پایان ترم و انجام تکالیف کلاسی	۲	۲
۳	بررسی و شناخت بیماران در وضعیت اورژانس، مراقبت های پرستاری بر اساس اولویت تصمیم گیری	۱. الگوی بررسی بیماران اورژانس را بیان نماید. ۲. چگونگی بررسی بیماران داخلی را توضیح دهد. ۳. ارزیابی اولیه و ثانویه بیماران ترومایی و اولویت های تصمیم گیری را بیان نماید. ۴. الگوی بررسی مداوم بیمار اورژانسی را شرح دهد	شناختی عاطفی روان حرکتی	*سخنرانی *پرسش و پاسخ	*اسلایدهای پاورپوینت ماژیک و وایت برد تصاویر	۹۰	مطالعه بیشتر در موضو	پرسش و پاسخ در حین تدریس آزمون پایان ترم و انجام تکالیف کلاسی	۲	۲
۴	تریاز، اصول تریاز، نقش پرستار در تریاز بیماران	۱. تریاز را تعریف نماید. ۲. اصول تریاز را بیان نماید. ۳. تریاز در صحنه، بیمارستان در شرایط عادی و حوادث را بیان نماید. ۴. پروتکل start, ACS, RTS.PTS را توضیح دهد. ۵. نحوه انجام تریاز بیمارستانی و فوریت پیش بیمارستانی توسط پرستار را شرح دهد.	شناختی عاطفی روان حرکتی	*سخنرانی *پرسش و پاسخ	*اسلایدهای پاورپوینت ماژیک و وایت برد تصاویر	۹۰	مطالعه بیشتر در موضوع کلاسی	پرسش و پاسخ در حین تدریس آزمون پایان ترم و انجام تکالیف کلاسی	۳	۳

تعداد جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجوی	نحوه ارزشیابی	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
۵	اصول کلی احیاء قلبی و ریوی	۱. تاریخچه احیاء قلبی و ریوی را بداند. ۲. علایم و علل ایست قلبی را توضیح دهد. ۳. چرخه بقاء و مراحل احیاء قلبی ریوی را شرح دهد. ۴. واژگان مربوط به احیاء را بداند. ۵. مسائل قانونی و اخلاقی در احیاء را بیان نماید.	شناختی عاطفی روان حرکتی	*سخنرانی *پرسش و پاسخ	*اسلایدهای پاورپوینت ماژیک و وایت برد تصاویر و پخش فیلم آموزشی	۹۰	مطالعه بیشتر در موضوع	پرسش و پاسخ در حین تدریس آزمون پایان ترم و انجام تکالیف کلاسی	۲	۲
۶	پشتیبانی اولیه حیات و الفبای احیاء قلبی ریوی، نحوه ارزیابی و کنترل گردش خون و ماساژ قلبی	۱. نحوه چگونگی رسیدگی به بیمار نیازمند احیاء را بداند. ۲. ارزیابی گردش خون، راه هوایی و تنفس بیمار را توضیح دهد. ۳. نحوه ماساژ قلبی بیمار را به تفصیل توضیح دهد. ۴. احیاء قلبی ریوی در رده های مختلف سنی را شرح دهد. ۵. اصول ماساژ و تنفس در احیاء را توضیح دهد. ۶. اقدامات اولیه بلافاصله بعد از احیاء قلب و ریه را بداند. ۷. اقدامات استاندارد جهت حمایت از فعالیت قلبی ریوی و مغزی بعد از احیاء را توضیح دهد.	شناختی عاطفی روان حرکتی	سخنرانی *پرسش و پاسخ	*اسلایدهای پاورپوینت ماژیک و وایت برد تصاویر و پخش فیلم آموزشی	۹۰	مطالعه بیشتر در موضوع و ارائه مطلب	پرسش و پاسخ در حین تدریس آزمون پایان ترم و انجام تکالیف کلاسی	۲	۲
۷	مابع درمانی وریدی مبتنی بر نوع نیاز مددجو/ بیمار تهیه نمونه های آزمایشگاهی	۱. حجم آب بدن و توزیع مایعات در فضاهای مختلف بدن را بداند. ۲. ترکیب مایعات داخل و خارج سلولی را بیان نماید. ۳. علایم و عوارض از دست دادن مایعات را توضیح دهد. ۴. ارزش مایع درمانی در شرایط بحران را بداند. ۵. هدف از آزمایشات اورژانس همانند CBC & Diff ، WBC ، Hct ، Hgb ، RBC ، پلاکت ها، ESR،	شناختی روانی حرکتی	*سخنرانی *پرسش و پاسخ	*اسلایدهای پاورپوینت وایت برد	۹۰	مطالعه بیشتر در موضوع و ارائه مطلب	پرسش و پاسخ در حین تدریس آزمون پایان ترم و انجام تکالیف کلاسی	۲	۲

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه ارزشیابی	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
		Clotting Time (ct). Bleeding Time (BT), PTT, PTT توضیح دهد. ۶. مقدمات انجام آزمایش (ارزیابی بیمار، آماده نمودن وسایل، آماده کردن سرنگ،) را انجام شرح دهد. ۷. نمونه گیری را به طور صحیح (تمیز نمودن محل ورود سوزن با محلول مناسب، زاویه ورود، انتخاب رگ مناسب) بداند.								
۸	مدیریت درد و اورژانس های محیطی	۱. درد بیماران اورژانس را از نظر نوع و شدت و محل آنها بررسی بنماید. ۲. علت درد بیماران اورژانس را بشناسد. ۳. مداخلات درمانی لازم را از نظر تسکین درد بیماران اورژانسی توضیح دهد. ۴. مداخلات مراقبتی لازم را از نظر آرام کردن مددجو در اورژانس انجام دهد. ۵. مراقبتهای اورژانس گرما زدگی و سرمازدگی را توضیح دهد. ۶. مراقبتهای اورژانس برق گرفتگی ، غرق شدگی را شرح دهد.	شناختی روانی حرکتی	*سخنرانی *پرسش و پاسخ	*اسلایدهای پاورپوینت وایت برد	۹۰	مطالعه بیشتر در موضوع و ارائه مطلب	پرسش و پاسخ در حین تدریس آزمون پایان ترم و انجام تکالیف کلاسی	۲	۲
۹	انجام مداخلات پرستاری مبتنی بر تشخیص های پرستاری در شکستگی ها، تروما ها ، شوک و حوادث زمان جنگ	علائم و نشانه های آسیبهای اسکلتی و شکستگی در بیماران ترومایی را بیان نماید. اصول درمانی و مراقبت پرستاری در بیماران ترومایی را شرح دهد. شوک و علائم و نشانه های بیماران در حال شوک را در بخش های اورژانس توضیح دهد. اصول درمانی و مراقبت پرستاری در بیماران در حال شوک در اورژانس را توضیح دهد.	شناختی روانی حرکتی	*سخنرانی *پرسش و پاسخ	*اسلایدهای پاورپوینت وایت برد	۹۰	مطالعه بیشتر در موضوع و ارائه مطلب	پرسش و پاسخ در حین تدریس آزمون پایان ترم و انجام تکالیف کلاسی	۳	۳

نمبره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه ارزشیابی	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
		موقعیت های اورژانس و اصول درمانی و مراقبتی در شرایط جنگ و تروریسم را بیان نماید.								

تعداد جلسات: ۹ جلسه

نحوه ارزشیابی: ارائه تکلیف درسی، ۲ نمره – حضور منظم و به موقع در کلاس، رعایت اخلاق، شرکت فعال در بحث های کلاسی ۱ نمره – امتحان پایان دوره به صورت کتبی ۱۷ نمره

تکالیف (وظایف) دانشجو: مطالعه جنبی در ارتباط با موضوعات مطرح شده

مقررات درس و انتظارات از دانشجویان:

شرکت فعال در بحث های گروهی در کلاس – حضور به موقع و منظم در کلاس

منابع :

محمدی، عبدالرضا، کتاب جامع CPR احیاء قلب و ریوی، انتشارات بشری

عسگری محمد رضا و سلیمانی، محسن مراقبت های پرستاری ویژه در ICC, CCU و دیالیز، انتشارات بشری

کتاب جامع CPR، برگرفته از انجمن قلب آمریکا پروتکل جدید.

گاید لاین احیاء از AHA (انجمن قلب آمریکا)

برونر فصل درد، آب و الکترولیت ها، اورژانس

مطالب درسی به صورت سخنرانی و پرسش و پاسخ بوده و از امکانات آموزشی(وایت بورد، مژیک، پاورپوینت و فیلم آموزشی) در ارئه مطالب استفاده خواهد شد.

ارزشیابی دانشجو در طول و پایان ترم به واسطه انجام تکالیف کلاسی و امتحان پایان ترم صورت می گیرد.

تکلیف کلاسی شامل ترجمه مقاله، ارائه کنفراس به صورت فردی و یا گروهی از مباحث دروس می باشد.

برنامه عملی:

ردیف	تاریخ جلسه	عنوان کلی موضوع درس	عناوین جزئی موضوع درس	توضیحات
۱		انواع بانداژ و تثبیت عضو	بیحرکت سازی ستون فقرات بستن کلار گردنی بیحرکت سازی لگن استفاده از انواع آتل ها و کاربرد آنها(بادی، واکيومی، آلومینیومی، سیمی و...) آتل های سخت، آتل های نرم، آتل های مقوایی و ...	
		بررسی بیمار اورژانسی (داخلی، تروما)	بررسی بیمار داخلی(SAMPLE ، OPQRST) بررسی بیمار ترومایی(ABCDE) اجسام خارجی، بیرون زدگی احشاء و ...	
۲		انتقال و جابجایی مصدوم		
		مدیریت راه هوایی بیمار اورژانس	بررسی راه هوایی، بازکردن راه هوایی، استفاده از راه هوایی دهانی حلقی و بینی حلقی، نحوه استفاده از آمبویگ استفاده از LMA و Combi- tube ، کریکوتیروتومی سوزنی، توراکوستومی سوزنی ، لوله گذاری داخل تراشه، زخم مکنده و مراقبت لازم	
۳		عملیات احیاء بیمار بزرگسال	حفظ خونسردی، درخواست کمک ، پوزیشن بیمار، بررسی سطح پاسخ دهی بیمار ، بررسی تنفس و نبض بیمار ماساژ قلبی و دادن تنفس به بیمار توجه به هماهنگی ، تعداد ماساژ و تنفس	•
۴		عملیات احیاء بیمار نوزادان	حفظ خونسردی، درخواست کمک ، پوزیشن بیمار، بررسی سطح پاسخ دهی بیمار ، بررسی تنفس و نبض بیمار ماساژ قلبی و دادن تنفس به بیمار توجه به هماهنگی ، تعداد ماساژ و تنفس	
۵		تمرین	تمرین بانداژ و بررسی بیمار	
۶		تمرین	تمرین مدیریت راه هوایی و احیاء	

		تمرین مدیریت راه هوایی و احیاء		

